DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINĖS IR TIKYBINĖS MINTIES LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL LITHUANIAN CATHOLIC DAILY IN AMERICA.

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
ANTRADIENIS, RUGPIŪČIO-AUGUST 25 D., 1936.
Telefonas: Canal 7790
No. 201. Kaina 3c.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879
Administratorius: CANal 2821
METAI-VOL. XX

576

ISPANIJOS PREZIDENTAS AZANA PASIRENGĘS DŪMTI VALENCIJON

VYRIAUSYBĖ NETEKUSI VILTIES LAIMĖTI REVOLIUCIJĄ

Madride ir toliau vykdomi dešiniųjų žudymai

MADRIDAS, rugp. 24. (ne cenzūruota). — Iš patikimų šaltinių sužinota, kad prezidentas Manuelis Azana, kairysis liberalas, savo daug dai ktų jau pasiuntęs į Valencijos miestą — Vidurželmio jūros pakraštyje. Ir radikalų vyriausybė ten pat yra pasiuntusi žymiąją dalį savo rekordų. Vadinasi, kaip prezidentas, taip vyriausybės nariai pasirengę dumti iš Madrido, kadangi neturima vilties laimėti kariuomenės sukeltą ir vedamą revoliuciją. Vyriausybės sluoksniuose pripažįstama, kad sukilėliai daro pažangą žygiuodami Madrido link iš pietų ir vakarų šonų. Pažymima, kad Badajoz sukilėliai veržiasi Madrido link Tagus upės slėniu ir jie jau netoliausia Toledo miesto. Kaip tik paims Toledo, tuo kart ir šiaurinė sukilėlių armija susimes prieš Madridą.

Vyriausybė reiškia baimės, kad komunistai, anarchistai ir socialistai gali įvykdyti dešiniesiems skerdynes prieš apleisiant Madridą. Vietos kalėjimuose laikoma daugiau kaip 2,000 dešiniųjų. Girdi, vyriausybei trūksta priemonių, kad sulaikius radikalus nuo numatomų žudynių.

Patys radikalų vadai yra labai nusiminę, kad sukilėlių pietinė armija geležinkeliu gali susisiekti su šiaurine armija. Ne mažas skaičius sukilėlių parinktinos kariuomenės iš pietų siunčiama į Burgos, o iš ten į karo frontus.

Vyriausybės milicija Madride saugoja bankus, įvairius ofisus, ligonines ir visas kitas svarbesnes įstaigas.

Dešiniųjų žudymai ir toliau vykdomi. Veikia radikalų sudaryti teismai ir kas naktį dag dešiniųjų asmenų sušaudoma miesto apylinkėse.

Madride oficialiai paskelbta, kad sukilėlių lakūnai bombardavo Madrido airportą ir kareivines. Apie padarytas nuostolius nutylima.

ISPANIJOS RADIKALAI PALEIDO MONARCHISTĄ

HENDAYE, Prancūzija, rugp. 24. — San Sebastian radikalai paleido monarchistų vadą de Romanones. Nežinia kokiais sumetimais tas padaryta. Grafas de Romanones sakosi, kad radikalai visą laiką su juo žmoniškai apsiėjo.

RADIKALAI IMA "SUSIPRASTI"

MADRIDAS, rugp. 24. — Radikalų vyriausybės kontroliuojami laikraščiai staiga suskato šaukti, kad teroristų grupės paliautų vykdžiusios terorą. Nurodo, kad sukilėlių šalininkai nepriva'o būti be niekur nieko žudomi, bet trau kiami teisman. Sako, tegul tei smai nustato bausmes kaltininkams. Girdi, jei "sukilėliai vykdo terorą, nereikalinga juos sekti".

RADIKALAI ATSIPRAŠO ANGLIJOS

LONDONAS, rugp. 24. — Ispanų radikalų valdomas karo laivas At'antike sulaikė vieną britų prekybinį laivą ir padarė kratą.

Anglija iškėlė protestą. Radikalų karo laivo vadas greit atsiprašė Angliją, kadangi Anglijos karo laivai buvo pasirengę tą ispanų radikalų laivą pasiųsti okeano dugnan.

RADIKALAI UŽGROBĖ ŠIMTUS PRAMONIŲ

MADRIDAS, rugp. 24. — Radikalų vyriausybė paskelbė, kad ji savo kontrolėn paėmė apie 600 įvairių pramonių. Sako, ji tai padarius, kad neleidus pramonėms griūti. Gi jų veikimas vyriausybei labai reikalingas.

ŽYMIŲJŲ ISPANŲ PASITARIMAI

HENDAYE, rugp. 24. — Radikalų paleistas iš San Sebastian tvirtovės ir atvykęs Prancūzijon grafas Romanones tuojau pradėjo pasitarimus su Santiago Alba, buvusiuoju Ispanijos parlamento pirmininku.

Kalbama, kad jiedu tariasi, kaip sustabdžius revoliuciją Ispanijoje.

MIRĖ GARSAUS DEIMANTO RADĖJAS

JOHANNESBURGAS, P. Afrika, rugp. 24. — Mirė Sir Thomas Culliner, garsaus tuo vardu deimanto radėjas. Turėjo 74 m. amž.

Velionis buvo mažo mokslo ir Cape kolonijoj kokį laiką dirbo kaipo mūrininkas. Jis įsigijo ūkį ir jame užeita deimantų. Greitai virto milijonininku.

ŠIOJE KASYKLOJE RASTI DU GYVI

Sexton anglių kasyklon įėjimas arti Moberly, Mo. Pereitą savaitę kasykloje įvyko sprogimas ir užgriauta 4 darbininkai. Ėmė tris paras prisikasti prie užgriautųjų. Rasta du mirę ir du gyvi. (Acme).

PORTUGALIJA ISPANIJOS SUKILĖLIŲ PUSĖJE

TANGIER, Moroko, rugp. 24. — Laikraščių korespondentai, kurie daug apgaili Madrido radikalų vyriausybės likimą, randa, kad Vokietija per Portugaliją pristato daug ginklų, amunicijos ir karo medžiagos Ispanijos sukilėliams.

Taip pat tie korespondentai tvirtina, kad Portugalija išduoda sukilėliams Ispanijos radikalų vadus pabėgėlius, kuriuos sukilėliai sušaudo.

Korespondentai randa, kad atsižvelgus į tokį Portugalijos nusistatymą, radikalai, girdi, pasirengę ir Portugalijoje sukelti terorą.

JAPONAI SUŠAUDĖ 9 RUSUS KOMUNISTUS

TOKIJO, rugp. 24. — Oficialiai paskelbta, kad Mandžiuko valstybėje (buv. Mandžiurijoj) 9 sov. Rusijos komunistai nuteisti mirti ir mirties bausmė įvykdyta. 28 kiti komunistai nubausti kalėjimu.

Teismas juos pripažino kaltais, kad jie apsimetę baltaisiais rusais vedė priešvaldišką propagandą Mandžiuke.

RADIKALAI ŽADA ATLYGINTI

WASHINGTON, rugp. 24. — Madrido radikalų vyriausybė painformavo J. A. Valstybes, kad pasibaigus revoliucijai ji atlyginsianti Amerikai už padarytus nuostolius amerikiečių savastims Ispanijoje.

VISI 16 NUTEISTI SUŠAUDYMUI

MASKVA. rugp. 24. — Teismas nuteisė sušaudymui visus 16 sankalbininkų, kurie sankalbiavo nužudyti diktatorių Staliną ir kitus kelis aukštuosius komisarus, sukelti Rusijoje terorą ir užgrobti valdžią. Sankalbininkų priešakyje buvo žinomas Lenino artimas draugas Trockis, kurs gyvena ištrėmime.

Tarp nuteistųjų mirti yra buvę du aukštieji komisarai, kurie, mirus Leninui, bendrai su Stalinu valdė sovietų Rusiją. Paskiau Stalinas įsigalėjo ir juos nustūmė šalin. Tai Žinoviovas ir Kamienavas.

Bylos laiku jiedu pasisakė kaltais ir išpasakojo, kaip jie buvo kasę duobes Stalino režimui. Pasisakė, kad jie blogai darė ir už tai privalo atsiimti "užmokesnį".

Sulyg sovietų tvarkos, nuteistieji turi būti į 72 valandas sušaudyti.

SUIMTAS PASPRUKĘS AUTOMOBILININKAS

Sekmadienio rytą 111-oj gatvėje, ties Central Park ave., automobilininkas suvažinėjo ir užmušė jauną vyrą ir pabėgo.

Policija suėmė Charles Varkalis, 24 m. amž., 261 W. 65 gat. Sakome, kad jis suvažinėjęs tą vyrą.

VARŠUVA, rugp. 24. — Lenkai valstiečiai surengė žydų pogromus Višonki Vihichi miestelyje, už 60 mylių šiaurių link nuo Varšuvos.

ISPANIJOS SUKILĖLIAI PASITVARKO PULTI MADRIDĄ

VALLADOLID, Ispanija, rugp. 24. — Sukilėlių kariuomenės vadovybė konsoliduoja savo pozicijas, kad tinkamai pasirengus sutriuškinti radikalus ne tik San Sebastian mieste, bet ir Madride.

Ši profesionalių karininkų vadovybė žino, kad Madrido radikalai turėjo gražaus laiko sustiprinti savo pozicijas aplink Madridą, kad neleidus sukilėliams prasiveržti. Bet tai tuščios pastangos priešintis aktyvei kariuomenei. Viskas sutirps, kai aktyvė kariuomenė bus pastumta, kad paėmus Madridą. Radikalų milicija nagaus progos priešintis sukilėlių veržimuisi.

KOMUNISTŲ DEMONSTRACIJOS PRIEŠ NACIUS

NEW YORK, rugp. 24. — Pereitą šeštadienį komunistai sutrukdė skirtu laiku iš čia iš plaukti vokiečių keleiviniam laivui "Bremen". Keturi vyrai ir aštuonios moterys prieš pat išplaukimą sukėlė laive demonstracijas, protestuodami prieš nacius už jų rėmimą revoliucijos Ispanijoje. Komunistai pageidautų, kad visi remtų Madrido radikalų vyriausybę.

Demonstruotojai, areštuoti ir jų išklausinėjimai atidėti keletai dienų.

Žiniomis iš Berlyno, nacių spauda įspėja J. A. Valstybes, kad jos budėtų, kadangi komunistų gaujos pasirengusios apnykti Ameriką, jei prieš tai nebus nieko daroma.

Be to, laikraščiai nurodo, kad Amerikos vyriausybės pareiga žiūrėti, kad kas panašaus nepasikartotų, kadangi svetimų šalių laivai turėtų būti apsaugoti nuo raudonųjų demonstracijų ir demonstruotojai turėtų būti atitinkamai baudžiami.

IŠLEIS MODERNIŠKA TIKYBOS VADOVĖLĮ

KAUNAS. — Paskelbus naują tikybos programą, antrasis pradžios mokyklos skyrius buvo netekęs vadovėlio. Šiai spragai užkišti kun. K. Žitkus parengė naują vadovėlį, kuris jau baigiamas spausdinti ir šiomis dienomis pasirodys knygų rinkoje.

Vadovėlis parašytas kompleksiniu metodu ir suderintas su visais moderniosios ka techetikos reikalavimais. Jį puošia daugybė iliustracijų ir keli spalvoti paveiksl'ai. Leidžia "Žinijos" b-vė.

ROCHESTER, N. Y., rugp. 24. — Viesulas ir audra ištiko šį miestą ir apylinkes. 5 asmenys žuvo. Padaryta dideli medžiaginiai nuostoliai.

CHICAGOJ PASKIRTA 11,292 ASMENYS PILIEČIŲ REGISTRAVIMUI

Chicagos rinkimų komisionierių boardas paskelbė, kad jis jau parinko 11,292 asmenis, daugiausia iš buvusių klerkų ir teisėjų precinktuose, kurie artimiausiomis dienomis bus autorizuoti registruoti piliečius pagal naujų registravimosi įstatymų.

Tai bus piliečių pastovus registravimasis visuose precinktuose. Šis registravimasis įvyks rugsėjo m. 19. d. ir spalių mėn. 6. d.

Komisija savo kontrolėje turi 3,573 precinktus mieste ir 191 precinktą priemiesčiuose. Kiekvienas precinktas turės po tris boardo skirtus tarnautojus. Iš jų du bus aktualūs registrarai ir vienas teisėjas. Registrarai bus vienas demokratas, kitas respublikonas. Kurie precinktai yra daugiau demokratiški, ten teisėjai bus demokratai, o kurie respublikoniški, ten respublikonai.

PARAŠĖ Ž. KALVARIJOS ISTORIJĄ

Žiniomis iš Lietuvos, žinomas istorikas kun. dr. J. Totoraitis, M.I.C., baigė rašyti pernai vasarą pradėtą Žemaičių Kalvarijos istoriją. Jo je bus apie Kryžiaus Kalnus, Kalnų koplyčias, stebūklingą Švč. P. Marijos paveikslą, bažnyčią, marijonus ir kt. istorija. Bus gausiai iliustruota. Netolimoj ateityje bus išleista.

PAŠVENTINTA MAŽEIKIŲ BAŽNYČIA

MAŽEIKIAI. — Rugpiūčio m. 2 d. Jo Eksc. Telšių vyskupas pašventino naujai pastatytą bažnyčią, kurioj atlaikė ir sumą. Po visų apeigų parapijos salėje buvo iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo vyskupas, susisiekimo min. inž. Liansbergis ir kiti žymieji asmenys. Vyskupas padėko jo vietos klebonui kun. Budzevyčiui už jo sumanymą, darbštumą ir rūpesčius bažnyčios statymo metais pabrėždamas, kad dėka jo ir parapijiečių gausių aukų, bažnyčia pastatyta.

Bažnyčios pašventinimo iškilmėse dalyvavo apie 10,000 žmonių, ko Mažeikiuose niekad nėra buvę.

Mažeikių parapijiečiai 31 metų laikotarpiu statėsi dvi bažnyčias. Negalima nepaminėti surištų su šių bažnyčių statymų jų istorijų.

Rusų priespaudos laikais dabartinė Mažeikių parapija su miesteliu priklausė Viekšnių parapijai — už 14 kilometrų nuo Mažeikių. Todėl atlikti tikybinius reikalus buvo labai sunku, o daugumui ir visai negalima. Pirmosios bažnyčios statymo svarbus reikalas dar buvo ir tai, kad besiplečiant drauge su miesto augimu Mažeikiuose rusofikacijai ir stačiatikybei, katalikai buvo priversti daryti atsparumą, kurį pirmoj vietoj sudarė bažnyčia. 1904 m. pastatyta bažnyčia. Kadangi ji buvo menka, tai 1930 m. imta statyti naują ir dabar apvainikuotas šis garbingas darbas.

IŠIMTI IŠ KASYKLOS PENKI LAVONAI

WILKES-BARRE, Pa., rugp. 24. — Iš Sullivan Trial Coal Co. kasyklos šiadien išimta žuvusiųjų penkių angliakasių lavonai. Tai sprogimo aukos.

PITTSBURG, Pa., rugp. 24. — Dėl trinkšmingo darbininkų streiko neribotam laikui uždarytas Standard Steel and Spring Co. fabrikas.

APIE MUSNINKUS RASTI "VELNIO KIAUŠINIAI"

MUSNINKAI. — Musninkų valsčiaus kaime darbininkai, kasdami žemes, aptiko kelis keistus, didelius, molinius kiaušinius. Vieną jų pramušus, iš ten išindo kažkoks gyvis ir žemėje pasislepė.

Darbininkai pradėjo kalbėti, kad tai būsią velnio kiaušiniai, ir nutarė toje vietoje paieškoti, ar neras dar kokių keistų gyvių. Ir tikrai, netoliese rado nedidelį vabalą, kuris turėjo ant krūtinės du ir ant galvos du ragučius.

Rastuosius molinius kiaušinius prieš kelias dienas atsiuntė Vytauto D. universiteto gamtos muziejui. Čia paaiškėjo, kad tai yra retai užtinkamo Lietuvoje vabalo "copris lunaris" kiaušiniai. Tas vabalas turi tą ypatybę, kad sugeba nulipdyti net 20 — 30 kartų didesnius už save kiaušinius. Juos lipdo iš įvairių nešvarumų ir molio. Sulipdyto kiauto viduje "copris lunaris" padeda kiaušinėlius ir, iš jo išlindęs, kiautą kalinai užtaiso. Vėlian iš kiaušinėlių išsirita lervė, o iš jos ir pats vabalas. Tokius molinius kiaušinius aptiko ir tie darbininkai.

Atsiųstieji "velnio kiaušiniai" padėti į universiteto gamtos muziejų, nes šio vabalo kiaušinių muziejus iki šiol dar nebuvo įsigijęs. Pats vabalas, "copris lunaris", gamtos muziejuje jau yra iš seniau.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatoma giedri diena, bet vėsiau.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: United States and its possessions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .03c. Canada & Foreign: One Year — $7.00; Six Months — $4.50.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

"DRAUGAS"

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikstui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 4 val. ligi 5 val. popiet. Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Skelbimai sekančiai dienai priimami iki 5 val. popiet.

PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse. Metams — $6.00; Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Kopija — .03c.

DIENOS KLAUSIMAI

DAUGIAU DRĄSOS

Mums, katalikams, dažnai pritrūksta drąsos ir pasiryžimo. Tų gražių ypatybių pritrūksta mūsų veikime ir šiaip jau santykiuose su žmonėmis. Mes dažnai neišdrįstame atremti priešų puolimus, nes pritrūksta drąsos. Kuomet atakuojama bažnyčia, šmeižiami kunigai, užgaunami mūsų jausmai — į tai tik tylėjimu teatsakome.

Kitaip yra kituose kraštuose. Mums pavyzdžiu gali būti Belgijos katalikai.

Neseniai Antverpeno mieste tikėjimo priešai bandė statyti prieštikybinio turinio scenos veikalus. Tai sužinoję tūkstančiai žosistų, tai yra katalikų darbininkų sąjungos narių surengė didelį protesto susirinkimą ir po gausingo salėj susirinkimo suorganizavo demonstracijas miesto gatvėmis. Dideliuose nešamuose plakatuose mirgėjo parašai — "Tegyvuoja Kristus Karalius", "Mes kovojame prieš Dievo įžeidėjus" ir taip panašiai.

Toks drąsus išėjimas ginti tikybą, padaro didžiausio įspūdžio į visuomenę ir priešų siautimą sustabdo.

Tai yra sektinas pavyzdis lietuviams katalikams.

ANGLŲ GENEROLAS APIE LIETUVĄ

Šią vasarą Lietuvoje lankėsi anglų generolas Burtas.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais generolas Burtas pareiškė, kad jis nuo 1919 m. kelis kartus Lietuvoje lankėsi ir vis kas kartas rasdavęs kylančią pažangą. Jis stebisi, kad iš pelenų, be lėšų ir ypatingų turtų, prisikėlusi Lietuva taip gražiai šiandien žengia priekin. Gen. Burtas save laiko artimu lietuvių tautai ir giliai atjaučia jos skriaudas ir džiaugiąsis laimėjimais. Ypač jam gerą įspūdį padariusi laikinoji sostinė Kaunas, kuris visai moderniu miestu virstąs. Lankėsi pas Resp. Prezidentą, vyriausybės narius, pas skautus, šaulius ir kt. organizacijose. Visur pajutęs nepaprastą lietuvių būdo bruožą — malonumą, nuoširdumą ir vaišingumą. Jį labai sužavėjusios lietuviškos dainos, Šančių šaulių dainuotos per būrio šventę, kurioje jis dalyvavęs. Dainose jis įžiūrįs didelę ryžtingą lietuvių dvasią kovoti už savo tautos garbę ir ateitį.

Matot, ir kitataučiai gėrisi Lietuva. Mums ypač reikia ją mylėti, dėl jos nuolat dirbti, jos garbę ir vardą kelti.

ČIGONAI TEBEVARGINA LIETUVOS ŽMONES

Kaip Lietuvos žmonėms čigonai įsipriklindavo prieškariniais laikais, visi atsimename. Pasirodo, kad tas gaivalas neišnyko ir po senovei vargina Lietuvos sodiečius.

"Lietuvos Aidas" tuo reikalu beturįs šitokią pastabą:

Kai koks sunkumas ar nelaimė žmogų užklumpa, tai sakoma, kad tokį palietė Dievo rykštė. Bet sunku yra kęsti tokia rykštė, kurios visai lengvai gali išvengti. Pas mus dar yra užsilikusi viena tokia gyva rykštė, kuri mūsų kaimams ar viensėdžiams yra ypatingai skaudi, o kurios vis dėlto galima būtų atsikratyti. Toji rykštė tai čigonų gaujos.

Išsirikiavę po 5—10 vežimų tie "gamtos" žmonės važiuoja iš vienos vietos į kitą ir kaip amaras palieka visur savo buvimo žymes. Čigonų pervažiavimas — pernakvojimas tai tikra ūkininkui rykštė, nes dažnai kitą dieną jis randa sugadintus iššienautus javus, neranda vieno kito daikto iš savo ūkio reikmenų, o kartais, čigonams pravažiavus, po 2—3 dienų dingsta "iš stainelės" ir gražus arkliukas.

Čigonai važiavo ir nuvažiavo; nežinai nei į kurią pusę, nei kur. O pagaliau ir juos suradęs nieko nepeši, nes vertingesnį daiktą jau bus seniai pardavę, išmainę gi už jų įtarimą pavogus moka kartais ir pagrasyti.

Reikėtų pagaliau tų bastūnų gyvenimą sutvarkyti, kad jie daugiau neiššienautų pakeliui dobilienų, nevogtų sodų ir daržų; kad suprastų, jog už svetimo turto savinamąsi čigonas irgi gali būti baudžiamas, kaip ir kiekvienas kitas pilietis.

LENDA VISUR

Kanados prancūzų katalikiškame jaunimo laikraštyje Jeunesse Catholique jaunuomenė įspėjama nuo komunistinės propagandos. Rašoma, kad jau esą faktų, rodančių, kad komunistinė propaganda jau varoma Kanados jaunimo tarpe. Tenai veikia Pionierių Lyga, Kanados Studentų Lyga ir Studentų Taikos Lyga. Šios visos organizacijos yra komunistų kontrolėje ir jos traukia jaunimą į savo tarpą.

Kanadoj katalikai yra pavyzdingai susiorganizavę. Organizuotumo žvilgsniu Kanados katalikai yra pirmoje vietoje. Belgijos katalikai tuo žvilgsniu irgi aukštai stovi, bet kanadiečiai viršija belgus. Nors taip yra, bet mat komunistai yra tiek užsispyrę, kad lenda ir ten, kur katalikai stipriausia stovi. Jie veikia ir tikisi susirasti sekėjų.

Taip dalykams esant, neužtenka komunistų kritikuoti. Nors uolumo ir pasiaukojimo katalikams netrūko ir netrūksta, bet pamatę, kaip komunistai nepaiso jokių kliūčių, tai ir mes katalikai tapkime uolesni savo idėjų skleidėjai ir savo organizacijų rėmėjai. Komunistų uolumas tepaskatina mus tapti uolesniais katalikais.

PIRMIAU MUSSOLINI, DABAR HITLERIS

Ispanijos sukilimo pradžioj, kaipo sukilėlių rėmėjas figūravo Mussolini. Buvo žinių, būk Italijos lakūnai, skridę pas sukilėlius su karinėmis reikmenomis, buvę priversti nusileisti prancūzų kolonijoj Afrikoj. Iš to buvo daroma išvada, kad Ispanijos fašistai turį ryšį ir paramą iš Mussolinio. Buvo skelbiama, būk Ispanijos fašistai už pagalbą nuvertime Ispanijoj raudonosios valdžios pažadėjo Mussoliniui savo kolonijas Afrikoj.

Dabar žiniose apie Ispanijos reikalus Mussolini visai nefigūruoja, o jo vietą užėmė Hitleris. Dabar Hitleris figūruoja, kaipo Ispanijos fašistų rėmėjas. Jo jėgos sukinėjasi apie Ispanijos pakrantes ir palaiko ryšius su sukilėliais.

UŽ POROS SAVAIČIŲ

Lygiai už poros savaičių atsidarys pradedamosios mokyklos. Tose mokyklose mokslo metai prasideda tuoj po Darbo Dienos. Aukštesnėse mokyklose mokslas prasidės už trijų savaičių.

Lietuvių parapijinėse mokyklose mokslas prasidės, kaip ir viešose pradinėse mokyklose tuoj po Darbo Dienos. Dauguma lietuvių tėvų jau žino, į kurias mokyklas leis savo vaikus. Jų sūnūs ir dukterys eis į lietuvių katalikiškas mokyklas. Jų pavyzdį teseka tie, kurie tame dar abejoja, arba kitaip mano. Lietuvių vaikai į lietuviškas mokyklas.

VIENAS LAIKŲ GERĖJIMO ŽENKLAS

Philadelphijoj pinigų liejykloj dabar dirbama 16 valandų dienoj. Kalama nikeliai ir dešimtukai. Tų monetų pareikalavimas taip padidėjęs, kad prisėjo liejykloj įvesti du "šiftu".

Pernai buvo didis reikalavimas "kvoterių" ir centų.

Iš tokių monetų reikalavimo daroma išvada, kad biznis gerėja.

SVARBŪS RINKIMAI

Ateinantį rudeniniai rinkimai yra svarbūs ne vien tuo, kad balsuosime už prezidentinius kandidatus. Be abejonės prezidento rinkimai patraukia visų dėmesį. Bet kai kur vietinė politika virš smarkiau, negu federalė. Mat ateinančiais rinkimais 34 valstybėse bus renkami gubernatoriai.

Rašo **Pranas Gudas**

ISPANIJA

Dabar Svarbu ir Įdomu Susipažinti Su Jos Praeitimi

(Tęsinys)

Arabų žydėjimo laikai

Arabai buvo kur kas kultūringesni Ispanijos valdovai, negu visigotai. Ypač prie kaikurių valdovų Ispanijoj buvo ugdoma žemdirbystė, sodininkystė, daržininkystė, prekyba, apšvieta, literatūra, astronomija, medicina, architektūra. Žodžiai alkoholis, alchemija, algebra yra arabiški žodžiai. Jų garbė pasklido po visą Europą. Arabų mokslo vyras Averroes pagarsėjo Europoj kaip ir ispanų San Isidoro. Žodis cukrus - sugar, ispaniškai azucar yra arabiškos kilmės ir rodo, kad cukrus yra arabų išrastas. Vaisių konservavimas irgi arabų išrastas. Arabai Ispanijoj prade jo veisti šilką, orendžius, fygas, cukrinę nendrę, medvilnę ir daug kitų augalų, daržovių ir vaisių.

Arabų valdomoj Ispanijoj miestai pasipuošė gražiausiais trobesiais, mokyklomis, rūmais, maldnamiais, sodais. Visos Europos valstybės siuntė į Cordobą, Ispanijos arabų sostinę, atstovus, kad prisižiūrėtų, ką arabai yra nuveikę, bandė užmegsti su jais draugingumo ryšius. Mokslo ieškantieji vyko į arabų aukštesniasias mokyklas.

Kai viešpatavo kalifas Hixen II (976—1013), tai mokslas ir menas ypač buvo ugdomas. Jisai siuntė į Egiptą, į Bagdadą, į Damaską ir kitus miestus kopijuoti garsiuosius mokytojų veikalus. Jo paties knygynas buvo iš apie 400,000 tomų knygų. Jisai įkūrė 27 liaudies mokyklas, kur mokslas buvo dykai. Nebuvo apleistas ir mergaičių švietimas. Joms buvo specijalė mokykla. Tarnybos merginoms buvo atdaros. Šiais laikais, kada merginoms sekretorystės darbas yra paprastas, tai įdomu sužinoti, kad kalifui Hixenui II sekretoriavo mergina, kurios vardas buvo Lobna.

Hixeno antrojo viešpatavimas pasižymėjo ir kariniais veikimais. Jo kariuomenei vadovavo garsus ir šaunus generolas Almanzor. Jisai padarė keletą žygių prieš šiaurines provincijas ir tie žygiai buvo sekmingi. Jisai paėmė miestus Zamora, Leon Santiago, Pamploną ir Barceloną. Didelės baimės, didelio rūpesčio ir didelių bėdų pridarė jisai krikščionims. Todėl nėra stebėtina, kad Burgos mieste krikščioniškas kronikininkas, minėdamas apie Almanzoro mirtį, šitaip parašė: "1002 metais mirė Almanzor ir buvo palaidotas pačiame pragaro dugne".

Arabų arkitektūra

Prie labiausia tveriančių arabų pėdsakų Ispanijoj reikia priskaityti jų arkitektūros paminklus. Tų laikų arabų kronikininkas apie Cordobą, tų laikų arabų sostinę, padarė šitokią pastabą: "Nekalbėk apie Bagdado kalifo dvarą ir jo žibančią didybę. Negirk nei Persijos, nei Kinijos, nei jų daugeriopų patogumų, nes ant visos žemės nėra tokio kampelio, kai Cordoba".

Cordoba buvo miestas elegancijos ir puikybės. Puošnių maldnamių buvo tūkstančiai, rūmų dešimtys tūkstančių. Tas miestas su priemiesčiais buvo 10 mylių ilgio. Kitas arabų kronikininkas apie Cordobą šitaip atsiliepė: "Tesie garbė Dievui augštybėse už leidimą savo nužemintiems sutvėrimams suplanuoti ir išbudavoti tokius žavingus rūmus, kaip šie, kuris leidžia mums juose gyventi, kas sudaro mums kaipo atlyginimą šiame pasaulyje ir tam, kad tikintieji labiau užsidegtų noru žengti doros keliu, atsimenant kad kaip ten nedžiugintų tie žemiški malonumai, jie, vienok, tėra tik šešėlis to, kas yra prirengta tikriems tikintiesiems dangiškame rojuje".

Cordobos žydėjimo laikas tęsėsi per 200 metų. Antras miestas, kurs gerovės susilaukė maurų valdymo laiku buvo Sevilija. Apie tą miestą susidarė toks priežodis: "Jei nori paukščio pieno, tai eik į Seviliją ir dievaži ten jo gausi".

Trečias miestas, kurs pasipuošė arabų valdymo laiku buvo Granada.

Arabų kūrybinės jėgos, reiškia, buvo nukreiptos į statybą. Ir šiais laikais keliautojus vilioja į Ispaniją arabų arkitektūros kūriniai.

Arabų smukimas

Arabų smukimo priežastys glūdi jų būde. Jie yra labai nesugyvenamo būdo. Jie tiek tesiklijuoja, kaip smėlis jų dykynių. Be to, Ispaniją užkariavo ne vieni arabai ne visi buvo kilę iš vienos provincijos. Vieni jų buvo kilę iš Sirijos, kiti iš Arabijos, dar kiti iš Afrikos. Todėl ir jie patys buvo ne vienodo būdo. Visi arabai ir berberai vieningai veikė tol, kol kariavo. Kai stojo prie ramaus kasdieninio darbo, tai ir nesutarimas. Kai ėjo prie apsigyvenimo užkariautame krašte, tai bizniškesni ir apsukresni arabai pasiskyrė lygumas, pietines dalis, o berberams liko nederlingos augštumos. Jau tas negalėjo neardyti santaikos. Maurai buvo sekmingi tol, kol rasdavosi gabūs vadai.

Maurų dažnus nesusipratimai ir davė progos šiaurės krikščionims sustiprėti ir pradėti atkariavimo darbą. Kai arabai dėl nesutarimų skaldėsi, tai krikščionys vienijosi ir stiprėjo.

(Daugiau bus)

Nė Saulės Sausiausieji Spinduliai, Nė Lietaus Drėgnumas Negali Atimti Skonį ir Šviežumą iš Old Gold Cigaretų.

SENIO S. GROMATA PROF. KAMPININKUI

Buvau išvykęs vikeišinui, savo senus kaulus ant saulės pakepinti. Dabar suprasi, dėl ko, šale tavo vožnaus kampelio, per kiek laiko nebuvo mano kolumnos.

Važiuodamas vikeišinui, sakiau, viską pamiršiu. Ale kur tau! Koks gali būti vikeišinas be draugo. Taigi, draugu pasirinkau mūsų visų brangų "Draugą." Ir nebuvo dienos, kad nebūčiau jo perskaitęs.

Skaitant editorijalus, kad nepasidarius perdaug rimtu, reikėjo ir jumoro. To, taip sakant, mūsų kūnui ekspelerio visados rasdavau tavo pavožotam kampely.

Prieš kiek laiko du tavo tavoršiai buvo parašę gromatas apie tai, kaip kaikurie iš mūsų jauno kraujo taip šnekant ektina bažnyčioje per per Mišias šv. Tose gromatose buvo šnekėta apie kommon (paprastą) jauną kraują, o aš čia porą žodžių pasakysiu tau apie ektinimą jau pralavinto kraujo.

Buvo Žolinė. Nuėjęs į bažnyčią užlipau ant viškų. Sakau, Dievulį galėsiu geriau matyti ir ščyriau Jį pagarbinti. Choras gieda. Balsai — širdį ir jausmus glosto. Pradėjus kalbėti rožančių prieš išstatytą Švenč. Sakramentą, žiūriu vieni choristai kunigui atsako, o kiti, tarpe jų ir vargamistranka, flirtą veda, pečiais, alkūnėmis su kitais badosi. Jei vargamistranka, kuri turėtų būti priklodas, savo chorui per svarbią pamaldų dalį ektina kai nespakaina karvutė, tai ko galima tikėtis iš paprasto jauno kraujo. Man rodos, ir manau pats pašenavots prapesorius sutiksi, kad mums visur ir visame reikia gerų priklodų. Kai, taip šnekant, pralavintas jaunas kraujas visur rodys gražų priklodą ir dar pamatęs kitą ektinant netaip kaip reikia, padarys kitokią miną, susarmatys, tada bus gražu ir mūsų jaunas kraujas bus korekt!

Ant šito ir baigiu savo gromatą. Linkiu prapesoriui nesušusti Augusto karščiuose Čikagoj. Spaudžiu tavo delną.

Senis S.

Politika Chicagoj jau pradeda virti. Organizuojasi demokratai ir respublikonai. Užvakar pas Spiztkalnienę užėjo vienas polikierius pakalbinti, kad įsirašytų į politišką klūbą.

— Už ką tamsta labiau stikini: respublikonus, ar demokratus? — paklausė politikierius.

— Aš ponuli nenoriu nei demokratų, nei rapablikonų,— atsakė Spiztkalnienė. — Aš stikinu už savo vyrą, už kurį per šliubą prisiekiau iki smert stikinti.

Praeitą sekmadienį buvau nuvažiavęs pas savo pažįstamą Kajetuką Gervazą. Pasisvečiavęs ir rengdamasis namo, sakau mažam Gervazų Pauliukui:

— Pauliuk, gal nori su manim pasivaikščioti? Gal palydėsi mane iki stritkario?

— No, — atsako vaikas.

— Dėlko no? — paklausiau.

— Mama pakušdomis man pasakė, kad kaip tik tamsta išeisi, mes tuojau pietus valgysime.

Senovės Karčiamos Lietuvoje

Linksmi ir Graudūs Nusidavimai Apie Girtavimus

Patekus į vieną kitą Lietuvos vietą, pravažiuojant vieškeliais, plentais, prie senų kaimų, dvarų, miestelių užtinkama baigiančių griūti pastatų. Retas kas pagalvoja apie tų pastatų atsiradimą, bei jų liūdną galą. Vietos žmonės tokius stovinčius, apleistus namus vadina karčiamomis. Apie jas turi ir pasakų sukūrę. Pasakoja, kad ir dabar prie senų karčiamų velniai naktimis kadrilius šoka, panaites vedžioja, viens kitu jodinėja, griežia armonikėlėmis ir sutikę vėlai grįžtant pakeleivį kviečia į karčiamą išgerti. O kada toks užeinąs į karčiamą — išeinąs labai girtas ir grįžęs į namus, kišenes randąs pridėtas arklio mėšlo, ragų, jaučių uodegų ir kitokių biaurybių.

Senovės karčiamos yra liūdnos atminties paminklas. Lietuvis, vilkdamas sunkią baudžiavą, karčiamose skandino sielvartą ir naikino turimą turtą.

Įdomu, kaip atrodė senovės karčiamos? Jos buvo statomos mūrinės ir didelės. Turėjo didelius užvažiuojamuosius kiemus. Visas gyvenimas viename arba dviejuose kambariuose. Karčiamų atidarymo ir uždarymo laikas nebuvo nustatytas. Čia dieną naktį virė gyvas gyvenimas, maišėsi žmonės, šinkorius mikliai padavinėjo degtinę. Degtinę pardavinėdavo kvortomis, puskvortėmis ir gorčiais.

Karčiamos visada būdavo pilnos žmonių. Į jas užsukdavo iš tolimų vietų svečiai; duodavo pailsėti kelionėje išvargusiems arkliams ir patys

(Tęsinys 3 pusl.)

EIK ŠALIN ŠETONE!

Iš anglų kalbos vertė **Romas Insa**

(Tęsinys))

Antikristus

Kartą velnias buvo labai kalbus. Jis kalbėjo apie Meksiką. Esą jis (šetonas) ten škels gerą pirtį Jėzui ir Jo Bažnyčiai, kokios dar nebūta. Užklaustas, ar tai reiškia, kad antikristas tą darbą dirbs prieš Bažnyčią, atsakė, jog as jau savaime aišku. Šetoas pasakė, kad antikristas au gimęs Palestinoje. (Vieną ykį jis sakė, kad yra gimęs Amerikoje). Bet jis dar jauas. Turi paslaptyje užaugti. šykį šetonas prasitarė, kad ntikristas pasirodys 1952-55 .

Nuostabus dalykas. Šetono aduotas laikas supuola su atarinos Emmerich pranašau u laiku. Čia paduodama Karinos Emmerich regėjimas: Kai angelai atidarė praga vartus, pamačiau kažkokį mišį, išgirdau keiksmus, lūdimus, kaukimus ir dejaimus. Jėzus tarė kažką čia ždarytai Judo sielai, o anelai Dievo galybe visą būtį iktųjų dvasių trenkė žemėn. isi velniai turėjo pagerbti pripažinti Jėzų, o tai buvo ems baisiausia kančia. Daueli velnių sustatė vieną prie to ratu aplink būrį kitų, ip jog šie liko tartum suaržyti. Visa tai įvyko pagal m tikrus nustatytus įstatyus. Liuciperių įmetė angei suištą į vidurinę prarają, ur net ėmė suktis verpetas msybėse. Girdėjau, jeigu ne lystu, kad Liuciperius turįs ūti vėl išleistas kurį laiką, aždaug per penkias dešimts šešias dešimts metų prieš tūkstančius metų po Kris us, kitų skaitmenų neatsienu. Kai kurie velniai turė būti paleisti anksčiau baus ir gundyti žmonių; tas paidimo laikas kai kuriems vo mūsų laikais, o kai kam liau''. (Žiūrėk J. Talmanto gą 'Katarina Emmerich'). Kada misijonierius liepė lniui moterį apleisti ir grįšti pragaran, velnias atsiliepė, it lodamas kaip šuo:

— Kaip gi tu mane gali pragaran siųsti, kadangi aš turiu būt laisvas ir prirengti antikristui kelią. Mes daug žinome. Sprendžiame pagal laiko ženklus. Šis šimtmetis paskutinis. Kada bus parašyta 2000 m., prisiartins pasaulio pabaiga.

Sunku spręst, kad melų tėvas, kaip Kristus šetoną pavadino, tiesą pasakė. Bet, nežiūrint į kurią pusę pažvelgsime, gerai padarysime, jei tėmysime, kaip Kristus patarė, laiko ženklus. Negalima taip pat pro pirštus praleist fakto, kad pragaro jėgos šiais laikais veda pašėlusią kovą prieš Bažnyčią.

Vienu metu kada misijonierius laimino moterį Šv. Sakramentu, piktosios dvasios taip staugė ir kaukė, kad net baisu buvo klausytis.

— O... o... o... negalime ilgiau kentėt! Liaukitės, liaukitės. Du ir tris kart daugiau kenčiame, negu pragaro skausmus.

— Tad, ūmai apleiskite moterį jūs, prakeiktieji! Tuo galite pasiliuosuot nuo šitų skausmų. Liaukitės kankinę moterį! Įsakau jums išeit vardu Galingojo Dievo, nukryžiuotojo Nazareto Jėzaus, Jo Skaisčiausios Motinos Marijos, Šv. Mykolo Arkangelo!

— O... o... o... taip, — jie kaitojo.

— Mes norime išeiti, bet Liuciperius neleidžia.

— Sakyk teisybę, ar Liuciperius vienas verčia pasilikti.

— Ne, ne jis vienas. Dievo teisingumas mums dar neleidžia. Dar neužtektinai atlyginimo padaryta už moterį.

Šis šetono prisipažinimas buvo labai brangintinas. Tai buvo didesnis parapijonams paraginimas prie atgailos ir pasninko, kad atlyginus už apsėstąją.

(Daugiau bus)

Gregory Zinovjevas ir Leonas Kamenevas. Du aukšti bolševistinės Rusijos komisarai raudonosios kariuomenės tribunolo teisme prisipažino kaltais, kad planavę nužudyti dabartinį Rusijos despotą - carą Staliną ir kitus jo ištikimuosius komisarus. Be abejonės, jie bus sušaudyti.

Yra įdomu žinoti, kas tas senovės karčiamas valdė? Istorija mini, kad jos daugiausia buvo dvarininkų žinioje. Jie, turėdami bravorus, statydavo namus ir samdydavo šinkorius. Iš pradžių niekas iš lietuvių nenorėjo valdyti karčiamų. Todėl būdavo duodami apgarsinimai po kelis kartus, kad išnuomuojama karčiama. Vėliau atsirasdavo svetimšalių norinčių bizniauti. Bet greitai bankrutuodavo ir, neužmokėję rusų valdžiai mokesčių, išbėgdavo. Nuo tų laikų šinkoriais tapo žydai. Jie dvarininkams ir valdžiai sumokėdavo pasakiškus pinigus ir patys puikiai uždirbdavo. Žydai, pažindami vietos žmones, puikiai juos mokėjo įtraukti į karčiamas ir įpratinti gerti degtinę. Jie net degtinę pristatinėdavę į namus ir duodavo į kreditą. Užtat, vos sulaukę javų kūlimo meto, jie važiuodavo pas ūkininkus atsiimti užmokesnį rugiais. Už kreditavimą degtinę, žydai ūkininkus gana skaudžiai nupešdavo. Jie neaplenkdavo net bernų samdinių. Šitie vogdavo iš gaspadorių viską ir nešdavo šinkoriui, kad tik galėtų gauti degtinės.

Buvo karčiamų, kurios stovėjo parubežiuose. Jos taip pat buvo žydų rankose ir skaitėsi pelningesnės. Į jas vaikščiodavo kontrabandininkai, rusų sargybos, arkliavagiai, kriminalistai, čigonai. Papirkinėdavo sargybas ir čia pat išgerdavo magaryčias. Šinkoriai kai kada buvo dideli tarpininkai, bet kartu puikiai ėjo ir žvalgybininkų pareigas. Jau nuo seniai buvo garsios Žagarės, Joniškio, Viekšnių ir Skuodo karčiamos.

Tik Vyskupas Motiejus Valančius, matydamas, kad lietuviai tiesiog ėmė masiniai gerti degtinę, buvo paskelbęs karčiamoms griežtą kovą. Imdavo iš žmonių bažnyčiose priesaiką, girtuokliams skirdavo bausmes, rašė knygas ir platino blaivybę. Dvarininkai ir šinkoriai, matydami, kad iš jų rankų gali išslysti biznis irgi kovojo su Vyskupu Valančium. Tą kova buvo didelė ir smarki.

Tsb.

Užtiktos Labai Senos Kapinės

UTENOS apskr. Tauragų valsč. netikėtai užtiktos senų laikų kapinės, kurios gali siekti labai tolimą praeitį, net žilą senovę.

Linkų kaimo žemėje yra nemažas kalnas, kažkodėl žmonių vadinamas Piniginiu kalnu. Visų aplinkinių kaimų laukai labai kalnuoti, todėl Piniginis kalnas kuo nors ypatingai nesiskiria nuo kitų. Vienas Piniginio kalno šonas apaugęs krūmokšniais, kita pusė prieš keletą metų pradėta arti, į pietus ir viršukalnėje — dirvonas. Prie pat Piniginio kalno yra nedidelis tiltas, kur, kaip pasakoja seni žmonės, seniau pasirodydavę vaiduokliai. Kiek toliau prasideda didelės pelkės — Kruošuona. Kai kas sako, kad Piniginiam kalne esą paslėpti pinigai.

Vokiečių okupacijos metu iš Tauragnų į Kuktiškius buvo pravestas vieškelis, kurs ir dabar eina pro pat Piniginį kalną. Prieš 4-5 metus iš Piniginio kalno pietų pusės, kur buvo dirvonas, pradėta imti žvyras vieškeliui taisyti. Jau tuojau buvo pastebėta žmonių kaulų, kuriegulėjo žemėje be karstų. Buvo manyta, kad tai kaulai vieno kito žmogaus, buvusio kare, tačiau kasant toliau žmonių griaučių buvo randoma vis daugiau. Vienas iš ten ėmęs žvyrą pasakoja, kad pastebėjęs mažų griaučių, kurie atrodą lyg vaikų, taipgi kažką pastebėjęs lyg medžio liekanų.

Dabar nugriauta apie pus ketvirtadalio kalno. Žvyras imamas ir toliau. Kalnas su žmonių kaulais griūva ir šaukiasi geros valios žmonių pasigailėti. Dabar prikasta kažkokia keista akmenų siena. Akmenų siena prasideda beveik ties kalno viršukalne ir eina tiesia linija į abu kalno galus. Siena sudaryta iš įvairaus dydžio ir formų akmenų, kurie guli viens prie kito. Siena prasideda pusę metro nuo paviršiaus ir eina gilyn. Iškastoji dauba siekia apie 4 mtr. gilumo, tačiau akmenų siena ten dar nesibaigia. Akmenų sienoje pastebima molio žymių. Aišku, kad užtiktoji akmenų siena yra žmogaus rankų darbas. Kiek į rytus, kur žvyro mažiau išimta ir dar neprieita iki akmenų sienos, akmenų visai nėra. Pagal akmenų sienos liniją, jau gerokai į pakalnę, kyšo paviršiuj daug didelių akmenų, matyt, iki tol eina akmenų siena.

Šmonių kaulai randami daugiausia paviršiuje, maždaug pusės metro gilumoj. Kaulai gerokai sutrūniję, labai seni.

Reikia kuogreičiausiai Piniginio kalno likimu susirūpinti ir uždrausti imti žvyrą, nes po metų kitų visas kalnas bus išvežtas. Reikėtų nedelsiant padaryti archeologinius tyrinėjimus. Gal paaiškėtų ir didelė paslaptis.

AR TUOJ SUGRIUS PILYS ANT NEMUNO KRANTU?

Laisvoje Lietuvoje nuo demarkacijos linijos ligi žiočių ant Nemuno krantų yra kelių pilių griuvėsiai (Liškiava, Kaunas, Raudonė, Gelgaudų pilis Vytėnuose ir daug piliakalnių (Merkinėje, Nemunaity, Alytuje, Rumbonyse, Punioje, Maragaravoj, Birštone, byne ir kitur.) Jie visi apleisti. Raudonės pilį, kryžeivių statytą tais laikais, kai Vytautas jiems buvo pavedęs Žemaičius, dabar valdo svetimtautis, Liškiava kasmet vis labiau apgriūva, Gelgaudų pilis Vytėnuose reikalinga skubaus remonto. Pastarąją, kaip teko patirti, suremontuotų sa-Pypliuose, Seredžiuje, Ramleziečiai, jei jiems atnaujintoje pily būtų leista steigti amatų arba kitokią mokyklą. O kas atremontuos arba bent sulaikys nuo tolesnio griuvimo Liškiavos ir Kauno pilis?

Kaip ir pilys, greitosios pagelbos būtinai reikalinga seniausioji Lietuvos bažnyčia Zapyšky. Potvynio apardyta, žmonių apleista ji žiūri į Nemuną jau net ir be kryžiaus. O iš jos galėtų būti dailus bažnytinis muziejėlis, rodąs kaip atrodė pirmosios katalikų bažnyčios Lietuvoje. Nemuno krantų pilys ir senutės bažnyčios šaukiasi greitosios pagelbos.

Baigiamas likviduoti visos lietuviškos organizacijos Vilniaus krašte. Pradedant praėjusių metų kūčių vakariene, kada lenkai susitarė "keršyt" lietuviams, nėra tos dienos Vilniaus krašte, kad nebūtų uždaroma bet kuri lietuviška įstaiga ar organizacijos skyrius. Uždarinėjamos skaityklos, likviduotos visiškai lietuviškos mokyklos, uždarinėjami Šv. Kazimiero draugijos skyriai, sulaikomas lietuvių ūkio ratelių veikimas, tremiami lietuviai veikėjai, apdedami sunkiomis pabaudomis ir net žudomi organizacijų pirmininkai ir žymesnieji veikė-

Vilniaus krašto "boikotuoja" mokyklas. Kaip žinoma, Vilniaus krašte, didelių miestų nėra. Krašte gyvena daugiausia ūkininkai valstiečiai, tačiau, kaip praneša "Vilniaus Rytojus" gimnazijas lankančių mokinių skaičius rodo, kad ūkininkų vaikų esą tik 27 nuoš., kiti miestelėnai. Taigi, dėl skurdo ir nepakeliamų mokesčių lenkų pavergtas ūkininkas neišgali leisti savo vaikų į mokslą.

SENOVĖS KARČIAMOS LIETUVOJE

(Tęsinys iš 2 pusl.)

ašildavo. Čia nuolat alkūnėis trinėsi dideli ponai, mukai, bernai, vežikai, vengrų daktarai", rusų žvalgyba ir iti. Senovės karčiamos buvo g ir kokios pašto agentūros: a žmonės iš atvažiavusiųjų girsdavo, kas dedasi kitur, okios yra prekių kainos, padalindavo įspūdžiais, pasiekėdavo.

Karčiamų savininkai turėo teisę, kas nepatinka karamon neįsileisti. Moterims uvo užginta į karčiamas vaiščioti. Pasigėrusio vyro, sūus turėjo laukti lauke, kaa šinkorius jį išmesdavo už pykaklės. Vėliau, dvarininai buvo davę parėdymą, kad irtų išmesti negalima ir šinorius turėdavo duoti suolą usigėrusiam išsimiegoti.

Kad karčiamose būtų linksa, šinkoriai pasikviesdavo tukorių. Meškininkai atvesda o šokdinti meškas, stipresiems leisdavo su jomis eiti imtynių. Ir jei kuris negalėdavo meška, gaudavo puskvortę degtinės. Dažnai imtynės baigdavosi liūdnai. Grįždavo žmoneliai sulaužytais šonkauliais. Būdavo karčiamose visokių karabelninkų su bezdžionėmis, papugomis ir kitais gyviais. Kada toki štukoriai aplankydavo, žmonės iš dvarų, kaimų bėgdavo lyg į atlaidus. Publika ir tarpusavyje lenktyniaudavo kas daugiau ir greičiau išgers degtinės.

Turtingesnieji dvarininkai, norėdami pasijuokti iš baudžiauninkų prasimanydavo šposų. Pasakoja, kad vienas dvarininkas, rodos, nuo Eržvilko, mėgdavęs nuo ryto ligi vakaro sėdėti karčiamoje. Atsinešęs daug pinigų siūlydavo: kas pabučiuos į kojų pirštus, gaus tiek ir tiek pinigų. Vargšai baudžiauninkai bučiuodavo. Sako, kad kartą dvarininkas pinigų pagundon įtraukęs net patį žandarų viršininką. Šis išbučiavęs kojų pirštus, ir iš čiabato išgėręs puskvortę degtinės.

AMERIKOS GERIAUSI
Šia kaina!
4 for 10¢
PROBAK BLADES

HOW eager we are to tell others about something we discovered... a new recipe, an unusual treatment. When you discover Clairol you will rush to tell your friends about it. For Clairol takes drab, grey-streaked or grey hair and imparts natural-looking color and luster in one quick triple-action treatment.

Ask your hair-dresser. Or write for FREE booklet, FREE advice on care of hair, FREE beauty analysis.

Not with common, old-fashioned hair dyes, but — NATURALLY...with CLAIROL

Beverly King, Clairol, Inc.,
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.
Name
Address
City State
My Beautician

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DRAUGE"

Didesnė Jėga Nervuotiems Susilpnėjusiems Vyrams ir Moterims

NUGA-TONE yra turtingas Zinku-Fosfoidu, braugia sudėtimi, parūpinančia fosforą, t. y. elementą labai reikalingą tvirtiems, galingiem nervams. Medikališką fosforą parašo daktarai, kad sušvelninti ir nuraminti sujaudintus, svyruojančius, skaudančius nervus. Jis yra brangus nervų suirutėse, kurios pagimdo "nusidėvėjimo" jausmą.

Tas šaunus receptas turi tam tikrą formą geležies, raudono kraujo reikalingo būdavojimui tvirtesnių ir sveikesnių raumenų ir sugrąžinimui spalvos ir pilnumo išblyškusiems, pilniems veidams. Be to, NUGA-TONE turi šešias kitas branias gyduoles. Pradėkit imt NUGA-TONE šiandien ir tėmykite kaip stiprėsit. Parduoda visi aptiekoriai su garantija gražinti pinigus. Tik Vienas Doleris mėnesio trytmentui.

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c ir 50c.

BRONCHIAL COUGHS

Just A Few Sips and— Like A Flash — Relief!

All coughs look alike to Buckley's Mixture (triple acting)—one sip of this grand medicine soon stops an ordinary cough—tough old deep seated coughs and the persistent bronchial cough are under control after just a few doses—no more tormenting, sleepless nights.

Buckley's is alkaline, that's why it's so different—it "acts like a flash". Refuse substitutes—guaranteed. 40 and 85 cents at all druggists. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them a nuisance.

But now Science has found that the regular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, or dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves.

Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Don't offend others · Check halitosis with LISTERINE

THE GOOFUS FAMILY — By H. T. Elmo

PILIETYBĖ IR PROFESIJOS

Daug darbdavių, kada jiems pritrūksta darbininkų, visuomet pirmenybę duoda Amerikos piliečiams. Nepaisant to nusistatymo, privačios pramonės gali samdyti darbininkus kokius tik jie nori. Kai kuriose profesijose, ir užsiėmimuose, kur reikalaujama, kad žmonės išsiimtų leidimus, jei juos nori sekti, darbininkų parinkimo nėra; įstatymas duoda tokius darbus vien tik Amerikos piliečiams. Ir panašiai daugumoje valstybių, kur šiandien atliekami visokie viešieji darbai, kur valstybę galima skaityti darbdaviu. Jei ateivis nori prie valdžios dirbti, nori tapti mokyklos mokytoju, būti advokatu arba gydytoju, jis ras, kad beveik visose valstybėse tokie darbai yra vien tik piliečiams. Šį dalyką turi rimtai svarstyti svetimtautis ir svetimtautė, kurie galvoja, ar tapti piliečiu, ar ne.

Svetimtaučiai gydytojai, ne tik turi išlaikyti medikalius kvotimus, bet privalo būti J. A. V. piliečiai pirm negu gali gauti leidimą praktikuoti. Kelios valstybės duoda leidimą deklarantams turintiems (pirmas popieras), jeigu jie žada išsiimti pilnas pilietybės popieras. Ir taip su advokatais. Šešiolika valstybių reikalauja, kad saskaitų vedėjai būtų piliečiai. Tik piliečiai gali būti valstybių ir miestų mokyklose mokytojai. Kolegijos ir universitetai prie štabų skaito ir svetimtaučius profesorius, nepaisant jų pilietybės.

Kas gali, arba kas negali, sekti kokią profesiją arba užsiėmimą, kurie reikalauja leidimą įvairiose valstybėse, priklauso nuo tos valst. įstatymo. Nėra vienodo įstatymo visoms 48 valstybėms, bet daugumoje jų ateivis negali tapti advokatu, gydytoju, dantistu, mokytoju, architektu, inžinieriu, sąskaitų vedėju, matininku arba vaistininku.

Šie suvaržymai neliečia paprasto ateivio ir jie jį neinteresuoja, bet panašūs suvaržymai liečia kelis užsiėmimus ir amatus, kuriuose yra dideli skaičiai ateivių. Pav., New Yorko valst., kur daugiau kaip milijonas gyventojų yra ateiviai, pirkliavimas (pabučiais vaikščiojimas ar važinėjimas su prekėmis) yra vienas iš 30 amatų, kuris duodamas vien tik piliečiams. Pennsylvanijoje kasyklų užvaizdos, ugnegesiai ir laivakorčių agentai turi būti piliečiai. Illinois tik piliečiai gali būti kasyklų inspektoriai, arba "check weighman". Massachusetts, kaip ir New Yorke, ateivis negali gauti pirkliavimui leidimo, negali dirbti prie gatvėkarių ir negali eidamas per namus pardavinėti prekių, negali būti graboriais. Pennsylvanija turi labai seną įstatymą, pagal kurį ateivis negali būti šunies savininku, Massachusetts val. ateivis negali žvejoti jūrų vėžių.

J. A. Valstybių konstitucija garantuoja visiems piliečiams ir ateiviams "lygią įstatymišką apsaugą". Aukščiausias teismas nusprendė, kad visi žmonės turi teisę dirbti paprastuose apylinkės užsiėmimuose del savo užsilaikymo. Tačiau paduoti užsiėmimai nesudaro taip vadinamus paprastus apylinkės užsiėmimus; jie yra surišti su viešais interesais, ir valstybės legaliai gali duoti juos tik piliečiams. Sunku yra suprasti įstatymus, kurie draudžia ateiviams vaikščioti ar važinėti su prekėmis. Jeigu kas nors pavestų tą reikalą aukščiausiam teismui, būtų rasta, kad tai yra nelegalu, kad ateiviai prie to turi teisės. Ateivių sulaikymas nuo žvejojimo ir medžiojimo yra kitas dalykas. Žuvys, žvėrys ir paukščiai skaitomi dalis viešos žemės, kuri priklauso valst. piliečiams, tad naudojimas to visko palikta vien piliečiams.

Nors kai kurie suvaržymai visai nesvarbūs, tačiau jie parodo ateiviams šioje šalyje — ir kitose šalyse — koki keblumai stovi prieš juos.

Bet profesijonalui žmogui tie suvaržymai yra labai rimta problema. Jam ir jo svetur gimusiems vaikams, kurie nori siekti kokios profesijos, tie suvaržymai yra neapsakomai rimti. Pav., mergina 19 m., kurią tėvai atvežė Amerikon kūdikystėje, gavo mokytojos diplomą ir ji nežinojo, kad kas nors ją sulaikys nuo to darbo. Ilgus metus ji rengėsi savo profesijai. Vieta viešose mokyklose jai buvo atsakyta dėl to, kad ji buvo nepilietė. Jos tėvai niekad neprašė Amerikos pilietybės, o ji negalėjo tapti piliete, nes dar nebuvo pilnametė.

Ateivinį darbas yra taip brangus, kaip ir piliečiui. Kad save užlaikyti ir užlaikyti savo šeimyną jis būtinai turi dirbti. Kartais jis yra daugiau prityręs darbininkas, bet įstatymas jį sulaiko nuo profesijų ir nuo gero skaičiaus užsiėmimų, kurie reikalauja leidimų. Ar tokis nusistatymas yra teisingas ar ne, mums netenka spręsti; jis gyvuoja šioje šalyje. Tuos faktus žmogus, kuris svarsto, ar jam tapti Amerikos piliečiu, ar ne, turi svarstyti. **FLIS**

Tai ne geizeriai Yellowstono Parke. Netoli Silsbee, Tex., The Republic Production Co. išgręžus naują gazolino šulinį, antrą dieną jis užsidegė. Nuo jo užsidegė ir kitas netoli esantis šulinys. Visokie būdai panaudoti gaisrui užgesinti liko be pasekmių. Šuliniai tebedega.

LIETUVOJE LANKĖSI ANGLIJOS PREKYBOS IR PRAMONĖS ATSTOVAI

Kasmet tarp Lietuvos ir Anglijos prekybiniai santykiai vis auga ir bujoja. Tiems santykiams tarp abiejų kraštų dar daugiau pagilinti, pernai Anglijoje lankėsi Lietuvos prekybininkų ir pramonininkų delegacija. Anglai Lietuvos delegaciją priėmė labai nuoširdžiai ir delegacijos dalyviai turėjo progos gerai pažinti anglų pramonę ir prekybą. Šiemet gi, atsakydami į pernai buvusį Lietuvos atstovų atsilankymą, į Lietuvą pasižadėjo atvykti anglų pramonės ir prekybos atstovai. Pasižadėjimą anglai ištesėjo. Rugpiūčio 3 dieną jie buvo atvykę į Kauną. Anglų delegacijai, kurioje dalyvavo 16 žmonių, vadovavo Londono prekybos rūmų vice pirmininkas ir Baltijos valstybių sekcijos pirmininkas Sir Aleksander Gibb.

Vos atvykusį į Kauną delegacijos vadovybė tuojau priėmė spaudos atstovus, kuriems pareiškė, kad delegacija atvykusi į Lietuvą revizituoti pernai Anglijoje lankiusios Lietuvos prekybos ir pramonės rūmų delegacijos. Anglų atvykimo tikslas, kaip pareiškė delegacijos pirmininkas, buvo vietoje pažiūrėti, ar negalima būtų dar daugiau išplėsti Anglijos ir Lietuvos prekybinius ryšius. Dėl dabartinių abiejų kraštų prekybiniai galimumai, anglų nuomone, taip pat yra geri.

Atvykimo proga, įvyko Didžiosios Lietuvos prekybos rūmų ir anglų delegacijos bendras posėdis. Jo metu Lietuvos prekybos ir pramonės pirmininkas A. Vosylius pareiškė, kad Lietuvos užsienio prekybą paskutiniaisiais laikais yra itin nukreipta į Angliją. Anglijos delegacijos pirmininkas pažymėjo, kad anglai yra visiškai patenkinti Lietuvos teikiamomis prekėmis ir jos tvarkinga prekyba.

Tuojau po to anglų delegacija vizitavo Lietuvos ministerį pirmininką ir finansų ministerį Juozą Tūbelį ir kitus aukštus asmenis. Anglai Kaune aplankė visas stambiąsias Lietuvos ūkiško gyvenimo tvirtoves ir susipažino su išvežamųjų ūkio produktų gamyba.

Tos pačios dienos vakare anglų svečiai išvyko į Klaipėdą. Prieš išvykstant, Anglijos delegacijos pirmininkas Sir Aleksander Gibb pareiškė, kad iš šio atsilankymo anglai daro išvedą, jog Lietuvos ir Anglijos prekybos sluoksniai vieni kitus supranta ir tas teikia gražių vilčių ateities bendradarbiavimui.

Šia proga tenka pažymėti, kad delegacijos pirmininkas Sir Aleksander Gibb Lietuvai seniau pažįsta, nes dar pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais, jis čia lankėsi ir, būdamas žymus anglų inžinierius, teikė daug naudingų patarimų naujų geležinkelių statybos klausimais.

Klaipėdoje Anglijos delegacija susitiko su Klaipėdos krašto prekybos ir pramonės rūmų atstovais, aplankė stambiąsias eksporto įstaigas uostą ir Juodkrantę. Iš Klaipėdos Anglijos svečiai išvyko į kitas Pabaltijo valstybes — Latviją ir Estiją. **Ts**

DIENRAŠČIO "DRAUGO" Labor-Day PIKNIKAS

Rugsėjo-Sept. 7 d., 1936

Vytauto Darže

115-tos gat. tarp Crawford ir Cicero Aves.

30 METŲ PRITYRIMAS
Akys egzaminuojamos — akiniai pritaikomi
DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. Ashland Avenue
VALANDOS: kasdien nuo 9 iki 12 — 1:30 iki 8 vak.
Tel. CANal 0523

LIETUVIAI DAKTARAI

Res. 6924 S. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. Marquette Road
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vel. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Tel. CANal 2345
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. Cermak Road
Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare
Ketvergais pagal sutartį
2305 So. Leavitt St.
Tel. CANal 0402

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Ct., Cicero, I
Utarn., Ketv. ir Pėtn. 10—9 va
3147 So. Halsted St., Chicago
Paned., Sered. ir Subat. 2—9

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer A
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8
vakare
REZIDENCIJA
LAFayette 3051 2519 W. 43rd
Valandos: 9—10 ryto ir 5—6 v
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

Residence
6609 S. Artesian A
PROspect 3483
DR. A. J. SHIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS
3156 W. 59th St.
HEMlock 5998
VALANDOS:
2—4 popiet — 7—9 vakare
Trečiadieniais ir Šeštadieniais
pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso Phone PROspect 1028 — Res. and Office 2359 S. Leavitt St. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Telef. BOUlevard 7820
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 val. vakaro

Tel. BOUlevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. Ofiso BOUlevard 5913—14
Res. VICtory 2343
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

ĮVAIRŪS DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Res.: Tel. PLAza 2400
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

IŠ KELIONĖS Į LIETUVĄ IR ĮGYTI ĮSPŪDŽIAI LIETUVOJE

Rašo **Vl. P. Mučinskas**

Gražus š. m. liepos mėn. 1 d. rytas. Pradžia dienos, kurioje kartu su kitais 56 lietuviais vyksime iš New Yorko per Švediją į Klaipėdą. Tai antra ekskursija šiais metais į mūsų tėvų žemę Lietuvą, Švedų Amerikos linija! Ekskursijos organizuotos kooperuojant Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungai Amerikoje ir kitiems lietuviams ir svetimtaučiams agentams.

Pirmaja ekskursija iš New Yorko tiesiog į Klaipėdą, gegužės 29 d. M. S. Gripsholm, išvyko 134 lietuviai keleiviai. Su antraja liepos 1 d. tam pačiam moderniškam motorlaivy Gripsholm vyko ir Chicagos dienraščio "Draugo" organizuota ekskursija.

Nepaisant, kad kiekvienam rengiantis į kelionę yra įvairių savų reikalų, man, kaipo oficialiam bendros ekskursijos palydovui, tenka ir apie kitus rūpintis.

Liepos 1 d. ryte, apie 6 val. apleidau butą, ne į laivo uostą, kaip paprastai vykstama, bet į geležinkelio stotį, kad pasitikus vieną keleivę, kuri turėjo atvykti apie 7 valandą. Ji buvo viena ekskursančių. Mano geras prietelis prašė ją pasitikti.

Skubiai nuvykstu nusisamdęs taksi į stotį. Apsidairau laukiamam kambary. Jos nėra. Manau, gal, dar neatvyko, o, gal, manęs nelaukus taksi pati nuvažiavo į uostą. Laukti ilgiau negaliu, nes nežinau ar ją čia sulauksiu, o, gal būt, ji jau uoste.

Grįžtu taksi į laivą. Atvykęs patyriau, kad keleivė jau čia; ji pati pasisamdė taksi ir atvyko. Gailėjaus tiek daug veltui laiko sugaišęs.

Uoste žmonių jau labai daug. Vieni keleiviai, kiti — jų palydovai. Buvo įvairių tautų: švedai, danai, lietuviai, norvegai, suomiai ir kiti Pabaltės valstybių piliečiai. Jų tarpe ir Amerikos piliečiai. Pamatęs kurį lietuvių, užkalbinau, ar nereikia kam kuo padėti. Ant syk gavau keliolika skirtingų atsakymų bei prašymų.

Kiekvienam turėjau patarpininkauti. Jau apie 10 val. uoste užsikimšę žmonių. Kiekvieną keleivį atėjo atsisveikinti nuo 5 iki 10 ir 20 asmenų, o keleivių išplaukė arti 1500. Galima tat įsivaizduoti, kiek žmonių susirenka išleisti laivą.

Pasigirsta trimito balsas. Tai ženklas svečiams apleisti laivą, 30 minučių prieš laivui išplaukiant. Prieš laivui išplauksiant prasideda nepaprastas nerimas: visi skuba tarti paskutinį žodį saviškiems, o laivo įgula viską baigia tvarkyti, kad laivas laiku išplauktų.

Mūsų laivas turi išplaukti 11 valandą (EST).

Pasigirsta iš kur tai šauksmas; manęs ieškoma į trečiąją klasę, o aš su keleiviais vis dar turiu įvairių reikalų.

Viską palikęs nuvykau į trečios klasės keleivių registravimo skyrių.

— Kame dalykas? — klausiu.

Pasirodo, yra keli švedai keleiviai, kuriems trūksta kambarių, o čia yra kambarys rezervuotas dėl lietuvių keleivių, bet jų dar nėra. Klausia manęs, ar tie keleiviai važiuoja? Pasiaiškinau, kad, kiek man yra žinoma, važiuoja, bet tikrai negaliu pasakyti, nes tik kelios minutės iki laivo išplaukimo, o jų dar nėra. Reikia patikrinti. Siunčiam stevardą į tą kambarį. Grįšta atgal ir praneša, kad keleivių nėra.

Tik pradėjus lietuvių keleivių pavardes iš sąrašo braukti, kurie nepasirodė, staiga atsiranda ieškoma moteris, kuriai tas kambarys priklauso ir ji su šeima tam kambary turi vykti. Klausiu, kodėl tamsta taip vėlai ateini, bemaž ko būti kambarį praradus; nes manėm, kad nevažiuosite.

— Važiuosiu, važiuosiu! — atsako.

A. † A.

URŠULĖ DRUKTĖNIENĖ

(po tėvais Rankštaitė)

mirė rugp. 23 d., 1936, 6:15 val. ryte., sulaukus pusės amž. Kilo iš Panevėžio Apskr. Vilkamiežių parap.

Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Feliksą, sūnų Vytautą, dukterį Emiliją, švogerį Vincentą Druktenį ir jų šeimas ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugp. 27 d., 1936 m. Iš J. F. Eudeikio koplyčios 8 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Vyras, Sūnus, Duktė, Švogeris ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Telefonas YARds 1741.

A. † A.

VINCENTAS ANDRIEKUS

mirė rugp. 22 d., 1936, 4:10 val. po pietų, sulaukęs 58 metų amžiaus.

Kilo iš Tauragės Apskr., Žvingių parap., Vizbarų kaimo. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Paliko dideliame nuliūdime moterį Agotą, (po tėvais Šetkaitė), dukterį Domicelę, seserį Domicelę Rakauskienę ir žentą Joną Meškėną, 6 anūkus, 2 švogerkas: Magdaleną Šetkaitę ir Mariją Šeputienę ir gimines, o Lietuvoje 2 švogerkas: Oną Pudziuvelienę, Uršulę Šetkaitę ir švogerį Antaną Šetkų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4605 South Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugp. 26 d. Iš Eudeikio koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Moteris, Duktė, Sesuo ir visi Giminės.**

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YARds 1741

A. † A.

WALTER LIPNIKAS

mirė rugpiūčio 23 d., 1936, 10 val. vakare, sulaukęs 23 metų amžiaus.

Kilo iš Panevėžio Apskr., Pumpėnų parap., Smilgelių kaimo.

Amerikoje išgyveno 22 metu.

Paliko dideliame nuliūdime moterį Annette, po tėvais Rikman, motiną Oną Lipnikienę, po tėvais Činčaitė, tėvą Stanislovą, uošvius: Adolph ir Augustą Rikman, 2 švogerkas: Lydia ir Eilun, krikštotėvą Joną Seibutį ir šeimyną ir daug kitų giminių, o Lietuvoje 2 tetas, dėdę ir gimines.

Kūnas pašarvotas 3455 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpiūčio 27 d. Iš namų 8 val. bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Moteris, Tėvai, Uošviai, Švogerkos, Krikštotėvas ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius S. P. Mažeika. Tel. YARds 1138.

J. F. EUDEIKIS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

YARds 1741-1742

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER — PRUZIN

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9060 620 W. 15th Ave.

Ramus Kampelis

NASHUA, N. H. — Kiek man teko aplankyti šiame laike lietuvių kolonijų Amerikoje, dar pirmą tokį gražų ir ramų kampelį radau, kaip Nashua, kur taip gražiai ir ramiai gyventų žmonės, ypač šiais sunkiais laikais, kuomet visur nusiskundžiama darbų stoka.

Nashuoje visai kitaip. Darbai eina labai gerai. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką. Audinyčios dirba net dviem pamainom — dieną ir naktį. Už tai ir bedarbių Nashuoj nėra. Tik tas nedirba, kas nenori dirbti. Nuotaika visų linksma. Kad ir pigiau moka už darbą, bet žmonės patenkinti, kad gali užsidirbti ir pasidaryti pakenčiamą pragyvenimą. Taigi, Nashuos lietuvių koloniją galima priskaityti prie laimingiausių.

Lietuvių parapija taipgi laiminga. Klebonauja gerb. kun Dr. A. Bružas, visų labai mylimas ir gerbiamas. Ypač jaunimo. Kaip klebonas yra visų mylimas, taip ir tarpe parapijiečių gyvuoja vienybė ir susiklausymas.

Šią vasarą parapiją susilaukė asistento jauno kun. J. Bucevičiaus, kuris padės klebonui darbuotis ir parapiją vesti į šviesesnę ateitį.

Kitu syk parašysiu plačiau apie Nashua. **Svečias**

THINGS THAT NEVER HAPPEN

Pavyzdinga Kolonija

LAWRENCE, MASS. — Prieš dvylką metų, kuomet teko apsilankyti šiame gražiame ir su pagarsėjusiu savo gražiu parku Palanga mieste, pirmą sykį pamačiau ir pažinau ne tik miestą, bet ir tuo laiku gyvenusius kunigus. Tuo laiku Lawrence klebonavo kun. P. Virmauskis, o asistentu buvo dabartinis klebonas kun. P. Juras.

Tada atsilankęs į Lawrence tikrai nustebau pamatęs naują ir didžiausią lietuvių bažnyčią, kuri savo didumu ir gražumu, jei neapsiriksiu, pralenkia visas Amerikos lietuvių bažnyčias, išskyrus tik Chicagos Šv. Kryžiaus liet. bažnyčią. Kada buvau pirmą sykį, tada buvo tik sklepas - svetainė įrengta ir ten pamaldos laikomos.

Po kiek metų į Lawrence atėjęs klebonauti gerb. kun. P. Juras su gerų žmonių pagalba įrengė vidų, kas kainavo apie $30,000. Dabar vietos lietuviai Dievą garbina didelėj ir gražioj bažnyčioj.

Lawrenco lietuviai katalikai, be gražios ir didelės bažnyčios su klebonija, turi ir didelį gražų parką, vadinamą Palanga. Parkas gražiojoe vietoje, apaugęs pušelėmis, prie ežero, su vasarnamiais ir koplyčia, kurioje vasarą laikomos vasarotojams pamaldos. Palangoj vasarą daugelis apylinkių draugijų, bei parapijos, daro išvažiavimus - piknikus.

Vietos lietuviai katalikai labai gražiai gyvena; turi gerą ir darbštų kleboną ir brangias bei gražias nuosavybes.

Yra keletas ir nelaimingų lietuvių, kuriuos jau per daugelį metų apgaudinėja įvairūs nezaležninkų kunigužiai. Vieni kiek pamulkinę ir pinigų išviliojė pabėga, po to kiti atvyksta. Taip ir dabar. Buvęs kunigužis kiek metų pamulkinęs ir nemažai iš nesusipratėlių pinigų išviliojęs pabėgo. Nuskriausti žmonės rankas laužo ir graudžias ašaras lieja, kad jie liko apvilti.

Laikas būtų susiprasti ir nesiduoti savęs visokiems valkatoms apgaudinėti.

Kaip teko girdėt, šis pabėgęs kunigužis kai kurių net po keletą tūkstančių išvežęs. Tai gera pamoka. **Svečias**

SHORT-TIME COMBINATION OFFER

HOOVER Specials★ MODEL 105 WITH CLEANING TOOLS

$24.45

REGULARLY $28.95

★Previous models reconstructed at the Hoover factory

Pasiūlyman inimama 5-dalių, $7.50 vertės setas Valymo Prietaisų. Kiekvienas Special turi Garancijos tegutę — prirodymas tikro Hoover padarymo ir dalių. Garancija PILNAI VIENIEMS METAMS.

Nauji Prietaisai inima maišą, diržą ir dratą; taipgi mušantį-šluojantį šepetuką. Gražiom naujom spalvom. TAIPGI APRIBOTAM LAIKUI — Model 541 Hoover Special, su Valymo Prietaisais, (reguliariai $34.95) Tiktai $30.45

Mažas priedinis mokestis vartojant lengvų išmokėjimų planą.

TIK 50c Į SAVAITĘ

JOS. F. BUDRIK, INC.

3417 S. Halsted St.

BUDRIK FURNITURE MART

3347 S. Halsted St.

Tel. BOUlevard 4705

RADIO

ANTRADIENIS, DAINŲ IR MUZIKOS LIETUVIŲ RADIO VALANDA

Šiandie 7 valandą vakare iš WGES radio stoties bus graži ir įdomi radio valanda. Lietuviškų rinktinių dainų ir muzikos patieks operos dain. Justas Kudirka, Antanas Čiapas ir kiti. Kalbės kandidatas į teisėjus adv. J. Zūris, o programos tarpuose bus gražios muzikos, įdomių ir svarbių pranešimų. Patartina kiekvienam pasiklausyti. **Rap. XXX**

GARSINKITĖS "DRAUGE"

PLATINKITE "DRAUGĄ"

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

JUOZAPAS EUDEIKIS TĖVAS

REPublic 8340

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

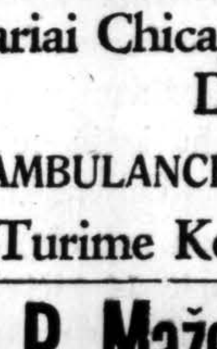

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvirš 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus

Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicagos Lietuvių

527 NORTH WESTERN AVE.

arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103

Chicago, Illinois

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

S. P. Mažeika	3319 Lituanica Ave. Phone YARds 1138
A. Masalskis	3307 Lituanica Ave. Phone BOUlevard 4139
A. Petkus	1410 So. 49th Ct., Cicero Phone CICero 2109
J. F. Radžius	Phone CANal 6174 668 West 18th Street
S. M. Skudas	718 West 18th Street Phone MONroe 3377
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203
Ezerskis ir Sunus	10734 S. Michigan Ave. Tel. PULlman 5703
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
J. F. Eudeikis	4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741—1742 Skyr.—4447 S. Fairfield Ave.
S. C. Lachawicz	42-44 E. 108th Street Phone PULlman 1270 arba CANal 2515
J. Liulevičius	4092 Archer Ave. Phone LAFayette 3572

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIAUSIOS IŠKILMĖS AUŠROS VARTUOSE

Iškilmėse Dalyvavo Tėvų Marijonų Seminarijos Rektorius, Klierikai ir Primicijanto Brolis Kun. Viktoras Černauskas ir Kiti

Praeitą sekmadienį, Aušros Vartų parap. bažnyčioje įvyko retos iškilmės — primicijos kun. Vincento Černausko, marijono. Į iškilmes suvažiavo daugelis klierikų su didž. gerb. Seminarijos Rektorium kun. V. Kulikausku. Primicijantas buvo atlydėtas iš klebonijos į bažnyčią.

Prasidėjo šv. Mišios. Gerb. Primicijantui asistavo: arkidiakonu, primicijanto brolis, kun. Viktoras Černauskas, Visų Šventųjų parap., Roselando asistentas; diakonu kun. P. Skrodenis, M.I.C., subdiakonu buvo klier. B. Ivanauskas.

Turiningą, iškilmėms pritaikintą pamokslą, pasakė gerb. kleb. kun. Mykolas Urbonavičius, M.I.C.

Aušros Vartų parapijos choras nepaprastai gražiai giedojo, vadovaujant varg. Juozui Brazaičiui.

Altoriai buvo gražiai papuošti, abelna Aušros Vartų Panelės Švenč. altorius, tiesiog skendo gyvose gėlėse, tai nuopelnas seserų Kazimierie-čių.

Pasibaigus mišioms buvo supuošti, abelnai Aušros Vartų teiktas gerb. primicijanto palaiminimas.

Aušros Vartų parapijos bažnyčia, nors ir oras buvo labai karštas, žmonių prisirinko pilnutėlė.

Po Mišių šv. kita dalis iškilmių prasidėjo parapijos svetainėje. 12:30 val. visi giminės ir svečiai susirinkę laukė ir gerb. Primicijanto, kun. Vincento Černausko. Štai, ir ateina gerb. Primicijantas, lydimas gerb. kleb. kun. M. Urbonavičiaus, kun. Viktoro Černausko, gerb. rektoriaus kun. V. Kulikausko, kun. P. Skrodenio, kun. Ad. Jeskevičiaus ir draugų klierikų.

Suėjus visiems į svetainę, gerb. klebonas pakvietė brolių kunigų Černauskų jų brangią motinėlę, brolį ir sesutę prie garbės stalo, atkalbėjo maldą ir šeimininkės Altoriaus Puošimo draugijos, pirm. S. Balčiūnienės vadovybėj patiekė skanius pietus. Pavalgius pietų gerb. klebonas, kaipo šios parapijos šeimininkas turėjo paruošęs labai trumpą, bet kartu ir labai gražią programą, kuri susidėjo iš kalbų ir dainelių.

Kiek galima trumpiau suglaudus, tik tiek paminėsiu, kad gražias kalbas pasakė: vardu Tėvų Marijonų Seminarijos draugų klierikų — klier. Dambrauskas, paskui kun. P. Skrodenis, brolis Vl. Cibulskis, J. Kulikauskas, S. Balčiūnienė, kuri įteikė vardu Altoriaus Puošimo dr-jos, gražią dovaną; toliau kalbėjo muz. J. Brazaitis, roselandietis p. Bružas, primicijanto brolis kun. Viktoras Černauskas, kun. Ad. Jeskevičius, M.I.C., gerb. kun. V. Kulikauskas, M.I.C., ir ant galo patsai solemnizantas, gerb. Vincentas Černauskas, M.I.C.

Niekados nesitikėjau, kad kun. Vincentas Černauskas taip gražiai lietuviškoje kalboje reiškia savo nuoširdžiausią dėkingumą savo brangiai mamytei, broliui kun. Vikt. Černauskui, draugams klierikams, giminėms, svečiams ir šeimininkėms, o už vis didžiausią dėkingumą gerb. klebonui kun. M. Urbonavičiui, kuris suteikė tą progą.

Bet negaliu pamiršti, kad tarpuose kalbų buvo ir dainelių. Pirmiausiai kvartetu sudainavo pora dainelių — I. Aitutytė, St. Kazanauskaitė, M. Brazauskaitė ir Rudytė. Toliau sekė solo — Kamarauskaitė; smuikavo V. Rumbauskas; duetu — E. Nausėdaitė ir O. Ūsaitė.

Visiems dainininkams ir smuikininkui akompanavo vietinis varg. muz. J. Brazaitis.

Bet galų gale, gerb. iškilmių vedėjas pareiškė: Sako, visi gražiai dainavo ir kalbėjo; nejaugi seminarijos klierikai negalėtų ką nors padainuoti. Na ir juos pakvietė. Ir ištikrųjų, reikia pasakyti, kad sudainuodami dvi daineles, taip gražiai apvainikavo šias iškilmes. Tiesiog visus atsilankusius svečius sužavėjo.

Baigiant šias kelias mintis, nors trumpai šios kilnios ir kuklios Černauskų šeimos gyvenimą. Žiūrint atydžiai į tą brangią motinėlę, sėdinčią tarpe savo dviejų sūnų — brolių kunigų — kun. Vincento ir kun. Viktoro Černauskų sudaro tikrai jaudinantį džiaugsmą. Man šių kelių minčių rašytojui tenka Černauskų šeima pažinti nuo pat atvykimo į Chicagą, apie 14 metų. Ištikrųjų tuo laiku Černauskų šeimos prisiminus gyvenimą, buvo labai vargingas. Visi buvo maži, išskiriant kun. Viktoras, kuris tuo laiku ėjo mokslus, o visa sunkioji gyvenimo našta teko jų motinėlei, kuri atsidavusi Dievo valiai, keldavosi anksti rytą, išklausydavo kiekvieną dieną šv. Mišių, sutvarkius visus namininius reikalus bėgdavo į darbą. Per daugiau dešimtį metų ponia Černauskienė taip sunkiai dirbdama, vargo ir atsidavusi Dievo valiai dirbo, iš šiandien nors ir sunkios naštos metelių spaudžiama, sulaukė tos laimės, kurios jinai, gal, ir nesitikėjo.

Taigi, baigdamas šias savo kelias mintis taip garbingai Černauskų šeimai — brangiai motinėlei, broliams kunigams, broliukui, sesutei ir po draug visiems giminėms ko ilgiausių metų ir Dievo palaimos!

Jonas K-kas

CICERO ŽINIOS

CICERIEČIUS IŠTIKO NELAIMĖ

Rugp. 10 d. laid. direkt. Chas. Syrewicz, biznierka V. Kemtes ir dar du vyrai, kurių pavardžių negavau sužinoti, automobiliu buvo išvažiavę apžiūrėti savo ūkių Michigan val. (apie 300 mailių nuo Chicagos). Buvo dar apie 20 mailių iki ūkio, kai juos ištiko nelaimė. Kitas automobilius, norėdamas prasilenkti smogė į priešakį ir apvertė. Syreviėiaus automobilių padarė visiškai beverčiu, o patį Syreviėių labai sunkiai sužeidė. Dar ir dabar tebeguli ligoninėj. Bet yra vilties, kad pasveiks.

V. Kemtienė irgi buvo sunkiai sužeista. Turėjo išbūti kelias dienas ligoninėj. Bet dabar jau grįžo į Cicerą ir tvarko savo biznį, nors dar ir ne visai sveika. Kiti du važiavę sykiu mažai nukentėjo. Matę atsitikimą pasakoja, kad stebuklingai išliko gyvi.

Muzikas A. Mondeika yra išvažiavęs į Brooklyn, N. Y., į Vargonininkų Sąjungos seimą. Jį pavaduoja klierikas A. Zakarauskas. **Rap.**

Nuoširdžiai Ačiū!

Dr. J. Simonaičiui už jo nuoširdžią pagalbą, kurią suteikė man pats ir per savo draugą daktarą Pieskiewiczių. Jaučiuosi dabar gana gerai ir galiu atlikinėti savo darbus. Pirmiau jau buvau prisivaręs taip, kad ir miegoti sustojau. Dabar viskas kitaip virto. Man padėjo ir padeda daktaro Simonaičio paskirti vaistai, bet nemažiau, turbūt, man gelbsti ir jo linksmumas, su kuriuo jis apsupo mane, kaipo ligonį. Man rodėsi, kad aš kažin koks ligonis, o kai daktaras linksmas ir juokaudamas apie mane pasisukino, truojaus man pasidarė geriau. Aš pajutau, kad neturiu ko nusiminti, kad čia kas kokio pavojaus nėra. Turbūt ir daktaro linksmumas gydo ligonį. Tebūna jam ačiū.

Kuomet man tenka keleta dienų pagulėti Šv. Kryžiaus ligoninėje, aš atjaučiu, kad Šv. Kazimiero Seserys yra man ne vien seserys vienuolės, bet tikriausios mano seserys. Motinos meilės aš mažai prityriau, nes mano mama mirdama mane mažą paliko. Bet iš to, kiek aš motiniška meilę atmenu, tai ligoninės seserys ir tokios man daug parodė. Negalėdamas kiekvienai skyrium padėkoti už tą meilę, rūpestingumą slaugojime ir visakuo aprūpinime nors čia viešai per laikraštį noriu tai padaryti. Ačiū slaugėms (nursėms), kurios patarnavimo nuoširdume ir rūpestingume apie ligonį, rodos, daro lenktynes su seselėmis. Tėmijau, kad tai buvo jų daroma ne vien man, bet ir kitiems ligoniams, iš kurių kaip kas, ypač naktį, galėjo dagristi savo reikalavimais.

Telaimina Dievas, kad tos kilnios dvasios niekuomet toje gražioje lietuvių ligoninėje nepritrūktų.

Kun. V. Kulikauskas, M.I.C.

Seimas

Šventasis Tėvas Popiežius, Pius XI, yra labai susirūpinęs Katalikiškaja Akcija. Tai reiškia, kad kiekvienas katalikas prisidėtų prie kokio nors katalikiško darbo.

J. M. Pittsburgho vyskupas H. C. Boyle deda daug pastangų ragindamas kunigus, idant sutraukus visus katalikus prie krikščioniškų bei katalikiškų darbų. Taigi, Pittsburgho katalikai, sutikdami su Šv. Tėvo Popiežiaus noru, ir prisitaikydami prie J. M. vyskupo paraginimų, kuriuos dvasiškija visokiais būdais remia, randa vieną gražiausią dirvą, kurioje kiekvienas gali įdėti savo širdį, prisidėti prie katalikiško verkimo ir atnešti didelių vaisių Dievui, Bažnyčiai, kraštui ir tautai. Tai padarysime remdami Šv. Pranciškaus lietuvių vienuolyno rėmėjus.

Visi Pittsburgho kunigai širdingai remia tą darbą. Žinoma, jei kunigai užjaučia, tai ir parapijonai įsnasi darbo.

Šiais metais Pittsburgho apskrities centro valdyba įdėjo visą savo širdį, kad Katalikų Akcija kuoplačiausiai pasivarytų. Dėl to iš anksto valdyba rengiasi prie rėmėjų seimo, kuris įvyks rugsėjo 27 d., šiais metais, Šv. Pranciškaus vienuolyne, Pittsburgh, Pa.

Centro valdyba šiuo kreipiasi į gerb. klebonus ir asistentus prašydama jų atsilankyti į seimą ir taip pat patarti visiems geraširdžiams. Prašome visų rėmėjų atsiųsti atstovus. Sykiu prašome ir visų draugijų prisidėti prie katalikiško darbo, iš kurio trikšta šviesos ir tikėjimo šaltiniai.

Valdyba

JOKIŲ SUODŽIŲ JOKIŲ PELENŲ
"SILVER FLASH" — RANGE OIL
Vandens Baltumo — Nesmirda — Švariai Dega — Lygus
PRODUKTAS DIDŽIAUSIO FUEL OIL RAFINIRUOTOJO ŠIOJ TERITORIJOJ
Mes greitai pristatome ir garantuojame pilną mierą su City Sealer apžiūrėtais, saikuotais trokais.
KUOMET REIKIA ALIEJAUS PEČIAMS ŠAUKITE
TRIANGLE OIL COMPANY
2430 West 26th St., Chicago, Ill.
KURIE ALIEJAI VISOKIEMS ŠILDYTUVAMS
PETER BALSITIS, Manager

DAROME
MORGIČIUS
Gerom Išlygom
B. R. PIETKEWICZ
2608 West 47th St. LAFayette 1083

Chas. Chasas
Lietuvis savininkas
AUTHORIZED
HUDSON -- TERRAPLANE
SALES AND SERVICE
CHASAS MOTOR SALES
2037-41 W. CERMAK ROAD
Tel. CANal 2469
CHICAGO
Šiomis dienomis didžiausi Vartotų Karų Bargenai.
1934 Pontiac 8 — 4 durų Sedan
1929 De Soto — 4 durų Sedan

SUKYS - DOODY - ANTONISEN
INC
3320 So. Halsted Street
PHONE: YARds 5215
D A B A R Pirmus Morgičius Skolinam ir Perkam
R E A L E S T A T E
Visokios Rūšies Insurance — Ugnies, Viesulo, Automobilių, Stiklų ir t. t.

Pasiūlymas Ieškantiems Naujos Pramonės
Naujas užpatentuotas išradimas, kuris pritaikomas prie kiekvieno Garu ar Vandeniu šildomo pečiaus. Visa šiluma, kuri išbėga per kaminą sugrąžinama atgal į pečių, veik galutiniam sunaudojimui, ir per tą sutaupinima nuo 35kių iki 45kių nuošimčių kūro. Parsiduoda leidimas atskiroms valstijoms, teritorijoms arba miestams. Produktas išbandytas. Su 8 svarais minkštų medžių užvirinama 16 galionų vandens. Operuoja suviršum 400 pečių Chicagoj. Atsišaukite:
KAZ HEAT INTENSIFIER CO.
2522 West 45th Street, Chicago, Ill.
Pastaba: Šis išradimas Lietuvio, ir vien tik lietuviams duodama pirma proga iki spalio pirmos dienos.

CHERNAUCKAS COAL COMPANY
1900 So. Union Ave.
Tel. CANAL 2183

LIETUVIAI ADVOKATAI
Telephone: BOUlevard 2800
JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone: REPublic 9723

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
Metropolitan State Bank name
Valandos kasdien nuo 9 iki 5
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios
vakarais nuo 6 iki 9
Telefonas CANal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9600

EMIL DENEMARK, INC.
Buick - Cadillac - La Salle
Atsakanti Vartoti Karai
VIDUR-VASARINIS IŠPARDAVIMAS
Puikiausios vertybės šių metų žemiausiomis kainomis. Kiekvienas vartotas karas apkainuotas kuožemiausiai. Nė vienas teisingas pasiūlymas neatskomas. Esme nusistatę paleisti kiekvieną vartotą karą mūsų stake.
GERESNIAM PASIRINKIMUI NUVYKITE ŠIANDIEN

BUICK '34, 5 Sedan 47, tobulam stovy,		545.
BUICK '34, Club Sedan 61, trunk, puikus		695.
BUICK '34, 5 Sedan, tobulai bėgas		595.
BUICK '32, 5 Sedan, puikus karas		450.
BUICK '30, 5 Victoria Coupe, geroj tvarkoj,		175.
CADILLAC '34, 5 Sedan, kaip naujas		1095.
CADILLAC '34, 2-4 Coupe, tobulas karas		1295.
CADILLAC '32, 5 Town Sedan, labai geras karas		745.
CADILLAC '31, 5 Sedan, jokių trūkumų		345.
CADILLAC '30, 5 Town Sedan, geroj tvarkoj,		295.
CADILLAC '30, 5 Sedan, gerai bėgantis,		195.
CHEVROLET '29, 5 Sedan, žema kaina		95.
FORD '35, 2 Coupe, kaip naujas, mažai vartotas		SPECIAL.
FORD '34, 2 door Sedan, labai puikiam stovy		395.
HUPMOBILE '30, 5 Sedan, tvirtas mažas karas,		195.
LA SALLE '31, 5 Sedan, geras karas, žema kaina,		345.
LA SALLE '30, 5 Sedan, geras karas žema kaina,		245.
LINCOLN '33, 7 Sedan, puikiam stovy,		1195.
LINCOLN '31, 7 Sedan, puikus karas, bargenas		595.
LINCOLN '30, 7 Town Car, puikiam stovy,		225.
NASH '32, 5 Sedan, čionai gera vertybė,		295
PACKARD '34, 5 Sedan, tobulam stovy		895.
PIERCE ARROW '29, Sedan 7 pasaž. geroj tvarkoj		150.
PONTIAC '32, 5 Sedan, geriausia vertybė		295.
PONTIAC '33, 5 Sedan, atsakantis karas prieinama kaina		395.
PLYMOUTH, '32, 5 Sedan, duos gerą patarnavimą		315.
CADILLAC '34, 2-4 Coupe, tobulas karas		1295.
CHRYSLER '31, 5 Sedan, geras pirkinys		325.

Mainykite savo senąjį karą aukščiausia kaina ant vieno iš šių puikių vartotų karų, ir balansą mokėkite patogiais mėnesiniais mokesčiais žemos — kainos G.M.A.C. planu.
3860 Ogden Avenue Tel. CRAwford 4100
EMIL DENEMARK, INC.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI KRAUTUVĖ
PARDAVIMUI delicatessen, ice cream ir saldainių krautuvė. 4 kambariai gyvenimui. Arti mokyklų. Gerai išdirbta. Renda: $20. į mėnesį. Parduodama labai piciai — $250. Kreipkitės į 1510 We t Cullerton St. arba telefonu CANal 1377.

PARDAVIMUI KEPYKLA
PARDAVIMUI biznio namas — kepykla. Gerai išdirbta. Pilnai įrengta. Kreipkitės į Tomczak, 4616 So. Troy St.

REIKALINGA DARBININKĖS
REIKALINGA darbininkės sortuoti skudurus. Kreipkitės į Thomas Paper Co., 841 W. 22nd St.

REIKALAUJAMA PARDAVĖJAI COAL SALESMEN
REIKALAUJAMA anglių pardavėjai. Turime vietos keliem vyram pardavinėti anglis. Mokėsime gerą nuošimtį ar algas tinkamiems vyrams. Kreipkitės į Box ACCO., "Draugas", 2334 So. Oakley Ave.

PARDAVIMUI UŽEIGA
Pardavimui užeiga. Geriausia ant visos 63-čios gatvės. Pardavimo priežastis: liga. Kreipkitės į ARTHUR CLYVE, 532 W. 63rd ST.

PARDUODA NAMĄ
PARDUODA puikų 2 flatų namą, su beismontu. Flatai po 7 kambarius. Namas stovi ant pusantro loto. Garadžius. Kreipkitės 5417 Carpenter Street.

PARDAVIMUI NAMAS TIKRAS BARGENAS
Pardavimui 2 flatų namas, su beismontu ir pa toge. Po 5 ir 6 kambarius su maudynėms. Visi taksai ir asesmentai pilnai užmokėti. Kaina tik $2,900. Kreipkitės į savininką po antrašu 1111 W. 59th St., 1-mos lubos.